

IN DE HANDEN VAN JEZUS...

Er is hier wel een jongen met vijf gerstebroden en twee vissen – maar wat hebben wij daaraan voor zoveel mensen? (Johannes 6,9)

Dit is het verhaal van de jongen met vijf gerstebroden en de twee visjes. Laten we hem Joël noemen.

Ik was erbij, de dag dat Jezus de menigte te eten gaf. Hij deed het met wat ik die dag bij me had. Ik was nog maar een kind, maar ik herinner het me als de dag van gisteren.

Maar laat ik bij het begin beginnen. Ik was een kind van slaven. Slavernij was in mijn tijd de gewoonste zaak van de wereld. De economie draaide voor een groot deel op het instituut slavernij. Mijn vader en moeder waren de lijfeigenen van een vooraanstaande familie in Kafarnaüm, een dorpje bij het meer van Tiberias. Ik werd hun kind. En een kind van slaven werd ook automatisch slaaf. Want wie voor een quadrans geboren is wordt nooit een denarie, met andere woorden: daar zat je voor je leven aan vast. Je telde niet mee. En een kind telde in onze tijd ook niet mee, wat dus wil zeggen dat ik toen in dubbel opzicht onbelangrijk was. Daarom is wat ik die dag meemaakte zo ongehoord. Ik zal het mijn leven lang niet vergeten.

Hoe ik bij die volksoptocht rond Jezus terecht gekomen ben, weet ik eigenlijk niet meer zo precies. Het zal wel te maken hebben gehad met de sensatie die Jezus veroorzaakte. Overal waar Hij kwam daar gebeurde wel iets. Hij bracht heel veel mensen op de been. Daar zal ik wel nieuwsgierig naar geweest zijn. Een kind reageert nu eenmaal niet weloverwogen, maar impulsief. Ik was trouwens niet alleen. Ik was met Samuël mijn vriendje. Samen waren we die morgen brood wezen kopen. Opdracht van mijn moeder. Vijf gerstebroden voor de hele week. Het armeluiseten van die dagen. De rijken aten brood van graan. Gerst was voor de paarden en de armen. Samuël en ik waren daarna ook nog even gaan vissen aan de oever van het meer, zoals we wel vaker deden. Niet veel gevangen: twee onooglijke visjes, meer niet. Op een vuurtje hebben we ze nog geroosterd. Ja, Samuël en ik waren ondernemend. Kinderen die opgroeien in een hard leven zijn nu eenmaal vroeg wijs.

Toen zagen we op een gegeven moment in de verte als een kronkelende slang die menigte van duizenden mensen over de heuvels golven. Nou, dat zag je in Galilea niet elke dag, dus ik zei 'kom mee!' tegen Samuël en we renden er op af. Het was een gekrioel van mensen en een wirwar van stemmen. En dat allemaal voor ene Jezus van Nazaret. Waarom ze hem

naliepen, dat wist ik op dat moment niet. Ik kreeg pas later een vermoeden.

Ik zag wel veel mensen die ik een beetje griezelig vond: mensen met enge ziekten en zo, mensen die de sporen van het leven droegen, rauwdouwers en armoedzaaiers, maar ook een paar rijke mensen in dure kleren. Als op een teken gingen ze allemaal opeens zitten. En toen zag ik die Jezus. Hij was in gesprek met zijn helpers. Ze keken zorgelijk, die helpers. Het ging over ons, dat zag je wel. Even later bleek waarover ze het hadden: eten. Ik had al iemand horen zeggen: 'Ik sterf van de honger' – 'Nou, anders ik wel,' antwoordde een ander. En kennelijk baarde het ook Jezus en zijn helpers zorgen, want even later liepen een paar helpers door de rijen mensen en riepen: 'Laat wie te eten heeft het delen met anderen!' Het zal diezelfde kinderlijke onbevangingheid geweest zijn, maar ik riep meteen: 'Hier, meneer! Ik heb brood en vis!' Later realiseerde ik me dat ik de eerste was en misschien ook wel de enige op dat moment. De helper van Jezus, die ik had aangesproken, leek geïrriteerd over de onwil van de volwassenen om iets in te leveren, maar hij zei: 'Kom maar mee.' Hij nam me mee naar Jezus en zei tegen hem: 'Hier is een jongetje met vijf gerstebroden en twee visjes, maar echt veel gewicht in de schaal legt het niet.' Ik durfde niets te zeggen. Ik schaamde me een beetje. Natuurlijk wist ik ook wel dat alleen mijn aandeel niet veel zou helpen. Maar toen deed Jezus iets wat ik mijn hele leven niet zal vergeten.

Hij gaf de mensen de opdracht om aan te gaan liggen. Aanliggen – dat deed je als je aan tafel ging! En toen nam hij mama's broden, sprak een gebed uit en begon ze in stukken te breken en uit te delen aan de mensen om hem heen. En toen de broden op waren nam hij de twee visjes die Samuël en ik gevangen hadden en deed hetzelfde. Wat er die dag nou precies gebeurd is, weet ik niet. Sommigen zeggen dat het een geval was van: als er één schaap over de dam is, volgen er meer - het delen van Jezus zou aanstekelijk gewerkt hebben, waardoor ook anderen hun brood gingen delen. Maar anderen zeiden dat het brood niet opraakte en dat het een mirakel was. Maar voor iedereen die erbij was, leek het wel alsof de deur naar Gods nieuwe wereld openging. Alsof alles klopte en op z'n plaats viel. Iedereen deelde met iedereen. Iedereen was iedereen ter wille. Niemand kwam tekort. Er werd gelachen en opgetogen gereageerd. Iedereen voelde: wij horen bij elkaar en samen horen wij bij God. En God? God was dichterbij dan ooit tevoren! Zo dichtbij als het briesje door onze haren.

Na afloop bleken er zelfs nog twaalf manden met brood over te zijn. Iedereen sprak over een wonder. Maar voor mij was het grootste wonder dat Jezus begonnen was bij mij, een onbetekenend slavenjongetje. Ik had

hem die vijf broden en twee visjes gegeven. Inderdaad: het stelde niet veel voor. Maar die dag heb ik gezien dat het weinige dat wij geven in de handen van Jezus iets groots kan worden. Dat inzicht heeft mijn leven bepaald. Ik heb het door willen geven aan mijn eigen kinderen en aan iedereen die op mijn levenspad kwam: het weinige wat je in huis hebt en wat je geeft krijgt in Gods Koninkrijk betekenis voor velen.

Tot zover het verhaal van Joël, het kindslaafje uit Galilea. Het is een verhaal met een boodschap. Misschien ook wel voor u. U denkt misschien wel eens: 'Al die nood in de wereld, al die gironummers – wat stelt mijn gift voor? Wat heb je eraan voor zoveel mensen?' De boodschap van Joël is: niets kan zo onbeduidend zijn dat het geen rol kan spelen in Gods Koninkrijk. Of positief gezegd: zelfs het minste of geringste kan, wanneer het in de handen van Jezus gelegd wordt, grote gevolgen hebben.

U denkt misschien wel eens: 'Wat stelt mijn gelóóf nu voor?' Laatst had ik een gesprek met een aantal gemeenteleden over het ambt van ouderling of diaken. Ik dacht er zo'n twintig te mogen verwelkomen. Er kwamen er vier. Ik vroeg hen: 'Waarom is er zo'n weerstand tegen het ambt?' Er werd een aantal redenen genoemd waaronder: veel mensen denken dat je wat geloof betreft stevig in je schoenen moet staan om zoiets aan te durven. Ik denk dat ze gelijk hebben. Ik bedoel: dat je inderdaad stevig in je schoenen moet staan. We wuiven dat te gemakkelijk weg. Ik heb dat ook wel gedaan. Dan zeggen we: 'Och, we hebben allemaal onze twijfels.' Met andere woorden: het maakt niet uit. Maar het maakt wel uit. Kunnen dan alleen de kampioengelovigen ouderling worden? Nee, dat ook weer niet. Kampioengelovigen zijn er niet. Maar je kunt het weinige wat je aan geloof hebt wel aan Jezus geven in de hoop dat hij het kan vermeerderen. We hebben geen kampioengelovigen nodig, maar mensen die zichzelf uit handen willen geven.

Nog een derde voorbeeld. Onderzoek heeft uitgewezen dat wie op jonge leeftijd moeite heeft met schoolprestaties zijn leven lang last blijft houden van het idee dat hij of zij niet veel voorstelt. Ook wanneer dat wel zo is. Bij alles wat je doet, blijft de bijgedachte: een ander zal het wel beter kunnen of weten, straks zal wat ik doe of zeg wel als een zeepbel doorgepikt worden, laat ik mijn mond maar houden, want een ander weet het beter of kan het beter verwoorden. Dat gevoel kun je proberen weg te drukken of je groter voordoen dan je van binnen bent, maar er is maar één ding dat helpt, en dat is de wetenschap: het weinige wat ik misschien heb is oneindig veel meer dan het vele wat ik niet heb, en dus moet ik leren werken met wat ik heb. En wie het weinige wat hij heeft inzet voor Gods Koninkrijk en in handen van Jezus geeft zaait voor een zomer van

een grote oogst. Geloven is namelijk niet: het hebben van een onomstotelijke zekerheid, maar: vertrouwen op de goede afloop.

VOORBEREIDING

Welkomstwoord

we gaan staan

We zingen:

Neem mij aan zo - als ik ben.
Zui - ver uit wie ik zal zijn.
Druk uw ze - gel op mijn ziel
en leef in mij.

Stilte voor persoonlijke voorbereiding

Bemoediging en groet

v.: onze hulp is in de naam van de Heer

g.: **die hemel en aarde gemaakt heeft**

v.: die trouw blijft tot in eeuwigheid

g.: **en niet laat varen het werk van zijn handen**

v.: de Heer zij met u

g.: **ook met u zij de Heer**

Aanvangslied: Psalm 72: 1,5

we gaan zitten

Over de dienst

Inzameling van de gaven

We zingen met de muziekgroep:

Aan de oe - ver van het meer,
luist' - ren ve - len naar de Heer.
Maar zij zijn de tijd ver - ge - ten,
en er is haast niets te e - ten.
Mees - ter, stuur de men - sen vlug,
al - le - maal naar huis te - rug.

Waarom geeft jij hun geen brood?

Heer, de schare is te groot,

en wij hebben niets te missen

dan vijf broden en twee vissen,

en waar komt het geld vandaan

als wij eten kopen gaan?

Breng het eten dat er is,
breng het brood en breng de vis.

Want al zijn wij hier met velen,
eerlijk zullen w'alles delen:

Here, zeg de deze spijs,
en bewaar ons straks op reis

Zo kreeg iedereen zijn deel
en er was zelfs brood te veel.

Niemand zat met lege handen,

't overschot ging in twaalf manden.

En het was voor allemaal

't wonderlijkste avondmaal.

Gebed om ontferming

... zo bidden en zingen wij:

Ky - ri - e - e - lei - son, wees met ons be - gaan,
doe ons weer ver - rij - zen uit de dood van - daan.

ROND HET WOORD

Gebed van de zondag

Gesprek met de kinderen

We zingen het projectlied (mel. gez. 178)

Deze veertigdagentijd
worden wij weer ingewijd
naar het paasfeest toegeleid
Kyrie eleison

Dankbaar delen wat God geeft,
overvloed van brood en vis
als de gastheer Jezus is
Halleluja, Amen

Als de kinderen naar de nevendienst gaan: (melodie gezang 28)

Wij steken de kaarsen aan
en gaan met de lampen hier vandaan.
Wij horen in eigen taal
verhalen van God en de mensen.
We zingen verwonderd een lied
dat God ons zijn vriendschap biedt.

Lezing: Johannes 6, 4-15

4 Het was kort voor het Joodse pesachfeest.

5 Toen Jezus om zich heen keek en zag dat
die menigte naar hem toe kwam, vroeg hij

aan Filippus: 'Waar kunnen we brood kopen om deze mensen te eten te geven?' 6 Hij vroeg dat om Filippus op de proef te stellen, want zelf wist hij al wat hij zou gaan doen. 7 Filippus antwoordde: 'Zelfs tweehonderd denarie zou niet voldoende zijn om iedereen een klein stukje brood te geven.' 8 Een van de leerlingen, Andreas, de broer van Simon Petrus, zei: 9 'Er is hier wel een jongen met vijf gerstebroden en twee vissen – maar wat hebben we daaraan voor zo veel mensen?' 10 Jezus zei: 'Laat iedereen gaan zitten.' Er was daar veel gras, en ze gingen zitten; er waren ongeveer vijftienduizend mannen. 11 Jezus nam de broden, sprak het dankgebed uit en verdeelde het brood onder de mensen die er zaten. Hij gaf hun ook vis, zo veel als ze wilden. 12 Toen iedereen volop gegeten had zei hij tegen zijn leerlingen: 'Verzamel nu de overgebleven stukken brood, zodat er niets verloren gaat.' 13 Dat deden ze en ze vulden twaalf manden met wat overgebleven was van de vijf gerstebroden die men had gegeten. 14 Toen de mensen het wonder teken dat hij gedaan had zagen, zeiden ze: 'Hij moet wel de profeet zijn die in de wereld zou komen.' 15 Jezus begreep dat ze hem wilden dwingen om mee te gaan en hem dan tot koning zouden uitroepen. Daarom trok hij zich terug op de berg, alleen.

Zingen: Gezang 57A

Uitleg en verkondiging: In de handen van Jezus...

Meditatief orgelspel

Zingen: Iona no.40

Wil je op-staan en Mij vol-gen
als Ik noem je naam?
Wil je die-nen in't ver-bor-gen,
zon-der roem of faam?
Wil je le-ven op de wind,
broos en kwets-baar als een kind?
Zul je ge-ven wat Ik vind
in jou en jij in Mij?

Wil je zien dat wat Ik zie: jouw gaven velerlei!

Wil je luist'ren als Ik zeg: 'Een koningskind ben jij!

Wil je geven wat je hebt, dat de wereld zich herschept
en mijn leven wordt gewekt in jou en jij in Mij?

Heer van liefde en van licht, vervul mij met uw Geest

Laat mij zijn op U gericht, en maak mij onbevreesd.

Dat ik in uw voetspoor ga, uw ontferming achterna,
en met lijf en ziel besta in U en Gij in mij.

GEBEDEN EN GAVEN

Gebeden

v.: ....zo bidden en zingen wij:

Houd mij in le-ven, wees Gij mijn red-ding,
steeds weer zoe-ken mijn o-gen naar U.

Stil gebed – Onze Vader

Uitdelen van de gaven

Inzameling van de gaven bestemd voor de kerk

Slotlied: Gezang 330

IDA GERHARDT - ΙΧΘΥΣ

De vis, getrokken door mijn hand
en even vrij nog van de golven,
zal straks gewist zijn van het strand
en door de grote vloed bedolven.
Maar in het water dat hem nam
zweemt levende het Monogram.
Geheime trek van tij en maan:
Hij zal op alle kusten staan.

Zegen

*Bij de uitgang wordt gecollecteerd voor
de diaconie.*
